

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Kattenbos 6 te Reusel
Rapportnummer 16-0155

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Kattenbos 6 te Reusel

Oktober 2016, aangepast februari 2018

Rapportnummer: 16-0155

In opdracht van: Bureau Verkuylen
Veemarktkade 8
5222 AE 's Hertogenbosch

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: ir. E. Claassen

Auteur: L. Hulsen MSc

Kwaliteitscontrole: ir. N. Arts

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Zorgplicht	4
1.4	Wet Natuurbescherming	4
1.5	Leeswijzer	5
2	Plangebied	6
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	6
2.2	Voorgenomen plannen	8
3	Methode	9
4	Natuurwaarden	10
4.1	Beschermde gebieden	10
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Flora	12
4.2.2	Vlinders en libellen	12
4.2.3	Mieren, kevers en slakken	13
4.2.4	Vissen	13
4.2.5	Reptielen en amfibieën	13
4.2.6	Vogels	15
4.2.7	Zoogdieren	17
5	Conclusies	19
5.1	Wet Natuurbescherming	20
	Geraadpleegde bronnen	21

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens de bestaande langgevelboerderij en stallen aan het Kattenbos 6 te Reusel te slopen. Hiervoor in de plaats wordt een nieuwe woning gebouwd. Ten behoeve van de planologische procedures is het noodzakelijk te onderzoeken welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Wet Natuurbescherming

Volgens de huidige stand van zaken treedt per 1 januari 2017 de Wet Natuurbescherming in werking. Deze nieuwe wet bundelt de drie vigerende wetten op het gebied van gebieds- en soortbescherming; Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet.

Onder de nieuwe wet blijft de bescherming van een groot aantal dier- en plantensoorten ongewijzigd, zoals bijvoorbeeld de bescherming van vleermuizen, gierzwaluw en huismus. Maar er zijn ook een aantal wijzigingen aangebracht in de bescherming die dier- en plantensoorten genieten. De vissoort kleine modderkruiper bijvoorbeeld is onder de nieuwe wet niet meer beschermd.

De in deze rapportage beschreven conclusies zullen tevens worden getoetst aan de wet Natuurbescherming.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet. In dit hoofdstuk worden de conclusies van het rapport getoetst aan de nieuwe wet Natuurbescherming.

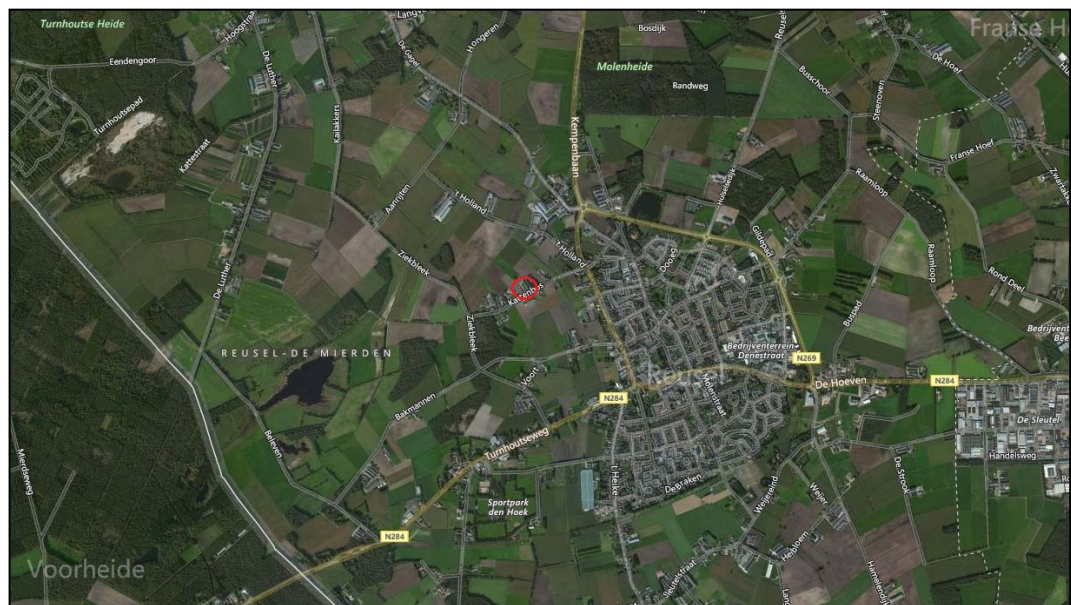
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt in het buitengebied van Reusel. De omgeving van het plangebied bestaat uit landbouwgebied.

Het plangebied bestaat uit een woning en een oude langgevelboerderij, waarachter voormalige bedrijfsgebouwen liggen. Achter de stallen bevindt zich een opslagplaats voor kuilvoer en wat struikgewas. De west- en oostgrens van het plangebied worden gevormd door greppels. Ten tijde van het veldbezoek stond er (tijdelijk) water in de greppel op de westgrens.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1 en de grove begrenzing in figuur 2. Op pagina 7 en 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode cirkel) (bron: Bing Maps)

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (rood omlijnd) (bron: Bing Maps)

Foto 1. Voorzijde Langgevelboerderij

Foto 2. Stal

Foto 3. Achterzijde langgevelboerderij en voorzijde stal

Foto 4. Achterzijde plangebied

Foto 5. Westgrens

Foto 6. Oostgrens

2.2 Voorgenomen plannen

De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de sloop van de bestaande langgevelboerderij en stallen. Hiervoor in de plaats wordt een nieuwe woning gebouwd. Het huidige woonhuis blijft behouden. In figuur 3 zijn de voorgenomen plannen weergegeven.

Figuur 3. Voorgenomen plannen (bron: Bureau Verkuyl)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

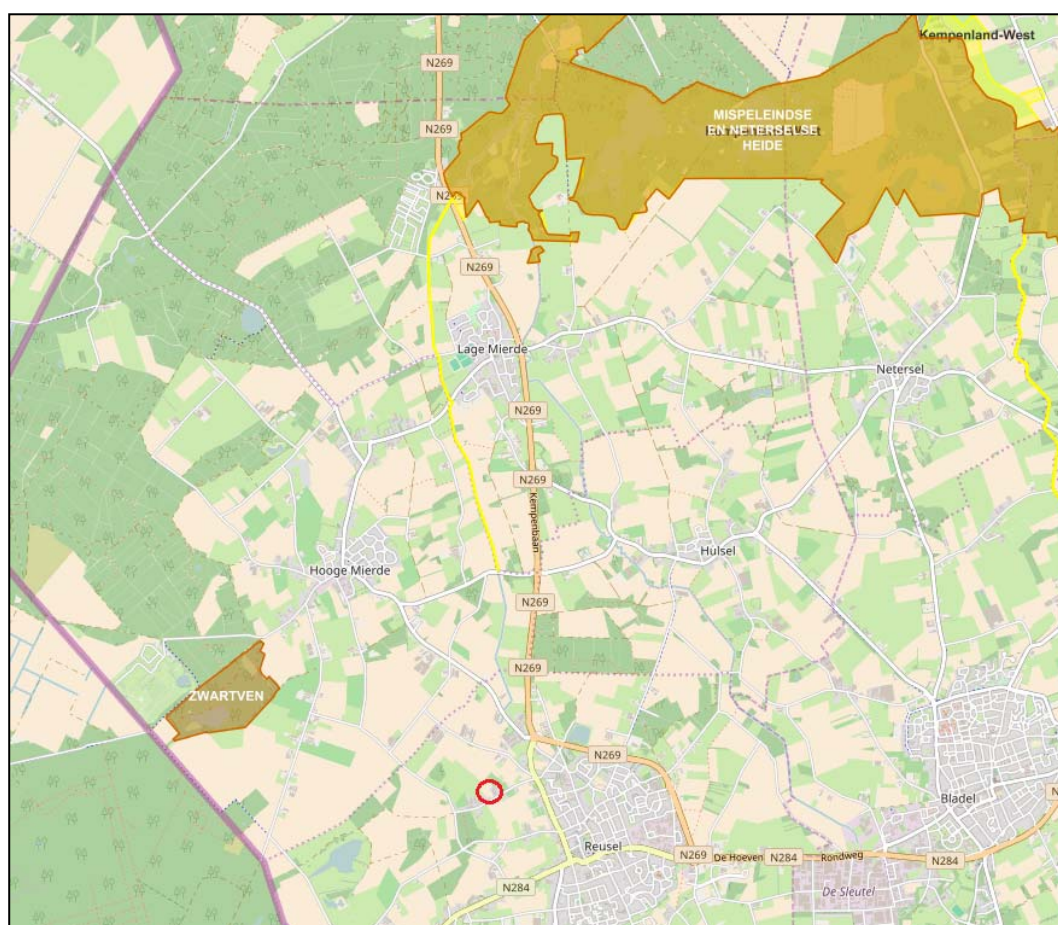
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 30 mei 2016 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: het was een regenachtige dag, maar droog ten tijde van het veldbezoek, bewolkt, er stond een matige wind en het was circa 17 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 2,1 kilometer ten noordoosten van het plangebied ligt. Dit betreft waterloop de Reusel, onderdeel van het Natura 2000-gebied “Kempenland-West”. Op circa 2,3 kilometer van het plangebied bevindt zich het beschermd natuurmonument “Zwartven”, zie figuur 4.

Figuur 4. Plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied (geel) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Zoals blijkt uit gegevens van de provincie Noord-Brabant maakt het plangebied geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) (figuur 5). Het dichtst bij het plangebied gelegen deel van het NNN betreft de Reusel. Het plangebied bevindt zich op ongeveer 175 meter van de Reusel. Op dit gedeelte van het NNN rust het beheertype N03.01 Beek en bron.

Figuur 5. Plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van NNN (bron: kaartbank.brabant.nl)

Effectbeoordeling

Gezien de relatief grote afstand tot Natura 2000-gebieden en de lokale aard van de voorgenomen plannen, zijn negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling hierop uitgesloten. Door meerdere stallen te vervangen door een woonhuis zijn te verwachten effecten op beschermde gebieden positief. De stikstofdepositie veroorzaakt door een paar stallen is hoger dan de stikstofdepositie van één woonhuis. Het terrein behoort niet tot het NNN. Het is uitgesloten dat de sloop van de gebouwen negatieve effecten op het NNN heeft. De nieuwbouw komt in plaats van de gesloopte gebouwen. Door het ruimte voor ruimte principe en de afstand van de nieuwbouw tot het NNN zijn effecten op het NNN redelijkerwijs uit te sluiten.

Conclusie

De voorgenomen plannen zullen geen effect hebben op Natura 2000-gebieden en/of het NNN.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het hele terrein waarop werkzaamheden voorzien zijn is verhard met klinkers. De omliggende grond is voedselrijk. De werkzaamheden hebben geen betrekking op de bosschage. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen binnen het plangebied. Het voorkomen van beschermde planten in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde planten in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit verspreidingskaarten van de atlas De dagvlinders van Nederland (Bos et al. 2006) en de Vlinderstichting blijkt dat in de omgeving van het plangebied de beschermde vlindersoort heideblauwtje (FFtabel 3) voorkomt.

Uit de atlas De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002) en de website Libellenet.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied de beschermde libelsoort gevlekte witsnuitlibel (FFtabel 3) voorkomt.

Het heideblauwtje (FFtabel 3) komt voor in heideterreinen. Het plangebied voldoet niet aan de habitateisen van het heideblauwtje. Het voorkomen van heideblauwtje in het plangebied kan worden uitgesloten.

Het kan niet worden uitgesloten dat er incidenteel een jonge gevlekte witsnuitlibel (FFtabel 3) door het plangebied vliegt. Jonge exemplaren vliegen weg van het water. Het plangebied vormt echter geen essentieel leefgebied voor gevlekte witsnuitlibel.

Het is mogelijk dat een algemene libelsoort incidenteel in het plangebied foerageert.

Effectbeoordeling

Er kan niet worden uitgesloten dat er incidenteel een zwervende gevlekte witsnuitlibel (FFtabel 3) in het plangebied kan worden aangetroffen. Het plangebied betreft geen essentieel leefgebied voor deze soort. Het kan uitgesloten worden dat de voorgenomen plannen negatieve effecten hebben op het mogelijk incidenteel voorkomen van gevlekte witsnuitlibel.

Conclusie

Mogelijk komt incidenteel een zwervende gevlekte witsnuitlibel (FFtabel 3) voor in het plangebied. Het kan uitgesloten worden dat de voorgenen plannen negatieve effecten hebben op het mogelijk incidenteel voorkomen van deze soort.

4.2.3 *Mieren, kevers en slakken*

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van grote, permanent stilstaande wateren met een goede waterkwaliteit. De tijdelijk waterhoudende greppels rondom het plangebied voldoen hier niet aan.

Uit gegevens van het Compendium voor de Leefomgeving blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde slakken voorkomen.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten mieren, kevers en slakken voor in het plangebied.

4.2.4 *Vissen*

De greppels grenzend aan het plangebied zijn niet jaarrond watervoerend. Het is uitgesloten dat hier vis in voorkomt. Het voorkomen van beschermde vissen in de omgeving van het plangebied is daarom niet nader onderzocht. Er kan worden uitgesloten dat de voorgenen plannen negatieve effecten hebben op beschermde vissen.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde vissen in het plangebied is uitgesloten.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Uit gegevens van RAVON blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker (alle FFtabel 1), Alpenwatersalamander (FFtabel 2), vinpootsalamander, heikikker, kamsalamander, rugstreppad en poelkikker (alle FFtabel 3).

Volgens de gegevens van RAVON komen de beschermde reptielsoorten levendbarende hagedis (FFtabel 2), hazelworm en gladde slang (beide FFtabel 3) voor in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt om te dienen als landbiotoop voor de minder kritische soorten van FFtabel 1, zoals bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Echter, ter plaatse van de

werkzaamheden is het terrein met klinkers verhard, waardoor bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander hier niet voor zullen komen. Maar het voorkomen van gewone pad kan hier niet worden uitgesloten, deze soort is niet kritisch ten opzichte van zijn leefgebied.

De soorten van FFtabel 1 kunnen voortplantingshabitat vinden in sloten in de omgeving van het plangebied. De voorgenomen plannen hebben geen betrekking op sloten.

De Alpenwatersalamander (FFtabel 2) komt voor in bosachtige gebieden en is niet kieskeurig ten opzichte van voortplantingswater. De ruimere omgeving van het plangebied kan geschikt leefgebied vormen voor Alpenwatersalamander. Het plangebied en de directe (agrarische) omgeving biedt onvoldoende schuilmogelijkheden aan Alpenwatersalamander. Gezien de geïsoleerde ligging van het plangebied met betrekking tot structuurelementen kan het voorkomen van Alpenwatersalamander in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Vinpootsalamander (FFtabel 3) komt voornamelijk voor bij oppervlaktewater in grote bosrijke gebieden. Het plangebied voldoet hier niet aan. Vinpootsalamander verplaatst zich ook niet ver, maximaal 400 meter (Creemers et al. 2009). Het voorkomen van vinpootsalamander in het plangebied kan worden uitgesloten.

De heikikker (FFtabel 3) komt vooral voor in vochtige heide- en veengebieden. De kenmerken van het plangebied voldoet hier niet aan. Het voorkomen van heikikker in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Kamsalamander (FFtabel 3) zoekt kleinschalig landschap met bos, heggen en struweel (RAVON). Het verharde en agrarische plangebied voldoet hier niet aan. Het voorkomen van kamsalamander in het plangebied is uitgesloten.

Rugstreeppad (FFtabel 3) is een pioniersoort, een soort van dynamische milieus. Rugstreeppad heeft goede vergraafbare zandige plekken nodig, evenals bos en ondiepe (tijdelijke) wateren als voortplantingslocatie in de omgeving. Zand is aanwezig ter plaatse van de kuilvoeropslag (foto 5). Het water dat daar ten tijde van het veldbezoek op het land aanwezig was is van tijdelijke aard, waarschijnlijk veroorzaakt door veel regenval. De werkzaamheden in verband met de voorgenomen plannen hebben hier echter geen betrekking op. Het deel van het plangebied waar werkzaamheden zullen plaatsvinden is verhard, het voorkomen van rugstreeppad is hier derhalve redelijkerwijs uit te sluiten.

De poelkikker is een kritische soort (FFtabel 3) en komt voornamelijk voor in omvangrijke, grotere watercomplexen (RAVON). Mogelijk vindt de poelkikker geschikt voortplantingswater in de ruimere omgeving van het plangebied. Het is geen uitzondering dat de soort voorkomt in agrarisch gebied. Indien de poelkikker voorkomt in het plangebied zal dit in de bosschage zijn. De werkzaamheden hebben hier geen betrekking op. Evenals voor rugstreeppad, geldt voor poelkikker dat het onwaarschijnlijk is dat deze aangetroffen kan

worden in het verharde deel van het plangebied waar de werkzaamheden zullen plaatsvinden.

Het voorkomen van levendbarende hagedis (FFtabel 2) hazelworm en gladde slang (beide FFtabel 3) in het plangebied is redelijkerwijs uit te sluiten, doordat het plangebied geen geschikte biotopen bevat voor deze reptielsoorten. De levendbarende hagedis komt, evenals de hazelworm en gladde slang, voornamelijk voor in heidegebieden of in ruigten (RAVON).

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt om te dienen als landbiotoop voor de minder kritische soorten van FFtabel 1, zoals bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. De voorgenomen plannen hebben alleen een effect op de mogelijk in het plangebied voorkomende gewone pad. De uitvoer van de werkzaamheden kan negatieve effecten hebben op een eventueel aanwezige gewone pad. In de nieuwe situatie zal er echter meer landbiotoop beschikbaar zijn door de sloop van de stallen.

Aangezien het redelijkerwijs is uit te sluiten dat rugstreepad en/of poelkikker (FFtabel 3) voorkomen op het verharde gedeelte van het plangebied zijn er geen negatieve effecten van de werkzaamheden te verwachten op deze soorten.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Conclusie

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op de aanwezigheid van gewone pad (FFtabel 1) binnen het plangebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Poelkikker en rugstreepad (beide FFtabel 3) kunnen voorkomen in het noordwestelijk deel van het plangebied. Ter plaatse van de werkzaamheden is het terrein verhard, hier kan het voorkomen van deze soorten redelijkerwijs worden uitgesloten. De werkzaamheden zullen derhalve geen effect hebben op poelkikker of rugstreepad.

4.2.6 Vogels

Algemene vogelsoorten kunnen in het plangebied broedgelegenheid en foerageergebied vinden. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied enkele algemene vogelsoorten waargenomen, zoals merel, houtduif, vink en kauw. In de westelijke laurierhaag schuilen jonge huismussen. Er zijn in het woonhuis nesten van huismus waargenomen. Huismussennesten zijn jaarrond beschermd. De huismussen foerageerden binnen het plangebied. Bij de langgevelboerderij en stallen is geen nestindicerend gedrag van huismussen waargenomen. Tijdens het veldbezoek zijn de potentiële

nestlocaties in en bij de te slopen gebouwen onderzocht op aanwezigheid van nesten of sporen van nesten van huismussen. Daarbij zijn geen nesten of sporen van nesten van huismussen waargenomen. Vanwege de afwezigheid van nestindicerend gedrag en de afwezigheid van (sporen van) nesten van huismussen bij de langgevelboerderij en de stallen is het redelijkerwijs uit te sluiten dat nestplaatsen van huismussen aanwezig zijn.

Uit gegevens van Telmee.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied de bosuil voorkomt. Bosuil broedt voornamelijk in boomholtes. Er zijn in het plangebied geen geschikte bomen aanwezig voor bosuil. Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere foerageergebied van bosuil. Het plangebied vormt echter geen essentieel onderdeel. Er zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van uilen aangetroffen.

Effectbeoordeling

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren.

Het plangebied vormt (onderdeel van) het leefgebied van huismussen. De elementen binnen het plangebied, waar tijdens het veldbezoek van vastgesteld is dat deze van belang zijn voor de huismus, zoals het woonhuis en de laurierhaag, blijven behouden. Omdat er tijdens het veldbezoek geen nestindicerend gedrag en geen (sporen van) nesten zijn waargenomen bij de langgevelboerderij en stallen en de bouwkundige constructie hiervan niet optimaal is voor nestplekken van huismus kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat de sloop hiervan geen negatieve effecten heeft op huismus. De vervanging van deze gebouwen door een woonhuis en bijgebouw, creëert een voor de huismus aantrekkelijkere omgeving dan het in de huidige situatie is. De foerageermogelijkheden nemen toe.

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het foerageergebied van bosuil. Het vormt hier echter geen essentieel onderdeel van, in de omgeving is veel soortgelijk foerageergebied beschikbaar. In de nieuwe situatie blijft het plangebied ook geschikt als foerageergebied voor bosuil. Negatieve effecten zijn uitgesloten.

Mitigerende maatregelen

Door bomen en struiken en gebouwen met nesten buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Door bomen en struiken en gebouwen met nesten buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Het plangebied vormt het leefgebied van huismussen. De voorgenomen plannen verbeteren het plangebied als leefgebied voor de huismus, door de vervanging van de stallen door een woonhuis met tuin.

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het foerageergebied van bosuil. In de nieuwe situatie blijft het plangebied geschikt als foerageergebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van bosuil.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al., 1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, ingekorven vleermuis en baardvleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de wijdere omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek is gebleken dat het plangebied geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied beschikt niet over structuren die dienst kunnen doen als vliegroute voor vleermuizen. Vleermuizen geven de voorkeur aan droge verblijfplaatsen met een bestendig klimaat en niet teveel schommelende temperaturen. De gebouwen waar werkzaamheden aan voorzien zijn, bieden vanwege de bouwkundige constructie, zoals een golfplaten dak en het ontbreken van isolatie, spouwmuur en betimmering, te weinig mogelijkheden en te veel klimatologische beperkingen om als kraam-, paar- of winterverblijf voor gebouwbewonende soorten vleermuizen te kunnen dienen. De gebouwen hebben derhalve geen belang voor de lokale populaties van de te verwachten soorten gebouwbewonende vleermuizen. De sloop van de gebouwen heeft geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de te verwachten vleermuissoorten.

Overige zoogdieren

Het onderzoeksgebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van soorten als egel en diverse algemene muizensoorten (alle FFtabel 1). Uit gegevens van de Zoogdierverseniging en Telmee.nl blijkt dat de eekhoorn (FFtabel 2) voorkomt in de omgeving van het plangebied. Het plangebied ligt dusdanig geïsoleerd tussen de weilanden dat het zeer onwaarschijnlijk is dat eekhoorn voorkomt in de bosschages van het plangebied. (Bovendien zijn er geen werkzaamheden aan de bosschages voorzien.)

Uit gegevens van de Zoogdierverseniging en Telmee.nl blijkt dat de steenmarter (FFtabel 2) voorkomt in de omgeving van het plangebied. Er zijn geen sporen of een verblijfplaats van steenmarter aangetroffen. Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere foerageergebied van steenmarter.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen (FFtabel 3). Met de voorgenomen plannen ontstaat meer foerageergebied voor vleermuizen. De te verwachten effecten zijn positief.

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 het plangebied als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen ontwikkeling

heeft mogelijk een negatief effect op deze soorten.

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere foerageergebied van steenmarter (FFtabel 2). De sloop van de bedrijfsgebouwen heeft tot gevolg dat de oppervlakte geschikt foerageergebied toeneemt voor de steenmarter. Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatief effect hebben op steenmarter.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatieve effecten op mogelijk aanwezig foerageergebied van vleermuizen.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1. Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere foerageergebied van steenmarter (FFtabel 2). De voorgenomen ontwikkelingen hebben hier geen negatief effect op.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op ongeveer 2,1 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Dit betreft waterloop de Reusel, onderdeel van het Natura 2000-gebied "Kempenland-West". Op circa 2,3 kilometer van het plangebied bevindt zich het beschermd natuurmonument "Zwartven". Gezien de relatief grote afstand tot Natura 2000-gebieden en de lokale aard van de voorgenomen plannen, zijn negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling hierop uitgesloten. Door meerdere stallen te vervangen door een woonhuis zijn te verwachten effecten op beschermde gebieden positief.

Het terrein behoort niet tot het NNN. Het dichtst bij het plangebied gelegen deel van het NNN betreft de Reusel. Het is uitgesloten dat de sloop van de gebouwen negatieve effecten op het NNN heeft. De nieuwbouw komt in plaats van de gesloopte gebouwen. Door het ruimte voor ruimte principe en de afstand van de nieuwbouw tot het NNN zijn effecten op het NNN redelijkerwijs uit te sluiten.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën, die zijn opgenomen in FFtabel 1. De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op zoogdieren en/of amfibieën van FFtabel 1.

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor de soorten van FFtabel 1.

Soorten van FFtabel 2

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere foerageergebied van steenmarter (FFtabel 2). De voorgenomen ontwikkelingen hebben hier geen negatief effect op.

Soorten van FFtabel 3

Mogelijk komt incidenteel een zwervende gevlekte witsnuitlibel (FFtabel 3) voor in het plangebied. Het is uitgesloten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten hebben op het mogelijk incidenteel voorkomen van deze soort.

Het is niet uitgesloten dat poelkikker en/of rugstreeppad (beide FFtabel 3) voor kunnen komen in het noordwestelijk deel van het plangebied. Het kan echter redelijkerwijs worden uitgesloten dat deze soorten voorkomen ter plaatse van de werkzaamheden, aangezien het terrein daar verhard is. De werkzaamheden zullen derhalve geen effect hebben op poelkikker of rugstreeppad.

De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatieve effecten op mogelijk aanwezig foerageergebied van vleermuizen.

Soorten van FFtabel vogels

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Door bomen en struiken en gebouwen met nesten buiten het broedseizoen

van vogels te verwijderen wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Er komen huismussen voor binnen het plangebied. Met de voorgenomen plannen verbetert het plangebied als leefgebied voor de huismus.

Het plangebied maakt mogelijk onderdeel uit van het grotere foerageergebied van bosuil. In de nieuwe situatie blijft het plangebied geschikt als foerageergebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatief effect op bosuil.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk negatief effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leef- en foerageergebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Steenmarter	FFtabel 2	Foerageergebied	Nee	-	-
Gevlekte witsnuitlibel	FFtabel 3	Geen essentieel leefgebied	Nee	-	-
Poelkikker	FFtabel 3	Landhabitat	Nee	-	-
Rugstreeppad	FFtabel 3	Landhabitat	Nee	-	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	-	-
Vogels	Vogels (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing en slopen van gebouwen met nesten buiten broedseizoen
Bosuil	Vogels (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageergebied	Nee	-	-
Huismus	Vogels met een jaarrond beschermd nest	Leefgebied	Nee	-	-

5.1 Wet Natuurbescherming

Onder de nieuwe wet Natuurbescherming blijven soorten van de huidige FFtabel 1 vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Ook de bescherming van vogels blijft in de praktijk gelijk aan de huidige situatie. Dit betekent dat ook onder de nieuwe wet rekening gehouden dient te worden met het broedseizoen.

Na inwerking treden van de Wet Natuurbescherming is het verplicht om “aan te haken” bij een eventueel benodigde Omgevingsvergunning. Hiermee wordt de gemeente bevoegd gezag en het “loket” waar onderzoeksrapporten ingediend moeten worden.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, 18 oktober 2016
- + NNN: kaartbank.brabant.nl, 18 oktober 2016
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.ravon.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in sommige gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Deze bescherming geldt ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-

gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet

dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen door in gemeentelijke bestemmingsplannen.